

verktygsladanhbg.se

ANDTS- uppdraget 2024

ANDTS-samordnaren

Stefan Åberg började arbeta på Socialförvaltningen 2017 inom Tillståndsenheten. Uppdraget innebär att arbeta förebyggande med alkohol, narkotika, doping, tobak och spel om pengar (ANDTS). Under året har uppdraget förflyttats till verksamhetsområdet Insats och service (Första linjen). I denna enhet igår ANDTS, Uppsökarna, Råd och stödcoordinatorerna och Mobila Teamet och närmaste chef är Alma Hodciz. Denna arbetsgrupp arbetar på Carl Krooks gatan 4 förutom Mobila Teamet som har Terminalgatan 1. Slutet av 2023 utnämndes ANDTS-samordnaren till Sveriges bästa förebyggare i Göteborg.

Hemsidan Verktygslådan

Hemsidan [Verktugsladanhbg.se](https://verktygsladanhbg.se) är ett samarbete mellan Socialförvaltningen och Skol- och fritidsförvaltningen. ANDTS-samordnaren är ansvarig för att uppdatera hemsidan kontinuerligt med relevant och aktuell information, vilket kan vara olika forskningsrapporter, utbildningar och information om andras verksamheter. ANDTS-samordnaren skapar lektions- och informationsmaterial. Hemsidan är särskilt användbar för dem som arbetar med att förebygga ANDTS, som skolpersonal och andra yrkesgrupper som möter ungdomar i olika sammanhang.

Huvudämnen är alkohol, narkotika, doping, tobak och spel om pengar. Det finns också en egen flik om sexualitet, samtycke och relationer där personal från elevhälsan inhämtar materialet. Hemsidan innehåller dessutom länkar till andra organisationer samt filmer och affischer som kan användas i förebyggande arbete.

Två gånger per år träffas en styrgrupp med enhetschefen för elevhälsan, sektionschefen för Socialförvaltningen och ANDTS-samordnaren för att utvärdera hemsidans mål och planera förbättringar. En referensgrupp, som inkluderar rektorer, elevhälsan och andra viktiga personer, träffas fyra gånger om året för att diskutera olika idéer och utbyta erfarenheter.

Under 2024 hade hemsidan över 20 000 besökare, och material därifrån laddades ner 3 500 gånger. Besökarna stannade i snitt 4 minuter, och dessa siffror ökar varje

år. Hemsidan och podcasten SANDT fungerar tillsammans och komplettera varandra.

Kommuner, organisationer och privata aktörer hör regelbundet av sig med frågor. De undrar till exempel om de kan använda materialet, om det är gratis eller hur de kan skapa något liknande. Den ökande användningen visar att hemsidan har blivit en etablerad och uppskattad plattform.

Podcast SANDT

[SANDT-podden](#) startades 2020 som ett komplement till hemsidan [Verktugsladanhbg.se](#). Syftet med podcasten är att synliggöra olika verksamheters arbete inom ANDTS, ge lägesbilder samt delge förebyggande tips inom ämnena alkohol, narkotika, doping, tobak och spel om pengar. Poddens målgrupp är framförallt till de som möter ungdomar i olika sammanhang. Namnet SANDT är en förkortning av Spel om pengar, Alkohol, Narkotika, Doping och Tobak.

SANDT avsnitten har spelats in på olika platser exempelvis på HBG Works, Aktivitetshuset Tryckeriet, på skolor eller på Mötesplatsen Kalifornien. En del avsnitt har spelats in med en bärbar mikrofon eller via plattformen Teams. I varje avsnitt bjuder ANDTS-samordnaren in olika sakkunniga gäster. Hittills har bland annat forskare, politiker, poliser, doktorander, chefer, världsmästare och skolpersonal varit gäster. Genomsnittstiden för ett avsnitt är 35 minuter.

Inför varje avsnitt skriver ANDTS-samordnaren ett manus, planerar inspelningen, redigerar ljudet, publicera och sprider avsnittet. Andra städer och organisationer sprider även SANDT-podden. I början släpptes två avsnitt per månaden, men nu kommer ett nytt avsnitt per månaden. Hittills har det skapats 58 avsnitt osom tillsammans har spelats över 25 000 gånger. Podden finns på hemsidan och på populära plattformar som Spotify, Apple och poddtoppen.

ANDTS-bloggen

ANDTS-samordnaren samverkar med [pedagogsajten.familjenhelsingborg.se](#). Sajten är kopplad till 11 kommuner i Nordvästra Skåne. Här finns en särskild flik för [Verktugsladanhbg.se](#), SANDT-podden och ANDTS-blogg. Förhoppningarna är att inspirera pedagoger och skolledare i deras arbete med ANDTS-frågorna.

Ren Träning

[Ren träning Helsingborg](#) är ett nätverk som har funnits i 10 år. ANDTS-samordnaren samordnar tillsammans med polisen träffarna varje år där det är representanter från stadens gym och andra viktiga aktörer ett antal gånger. Tillsammans diskuterar vi hur man kan säkerställa att träningsmiljöer hålls fria från dopning, droger och andra relevanta frågor. Till varje träff bjuds någon sakkunnig person in som föreläsare samt utbytas olika erfarenheter med varandra. I nätverket ingår cirka 30 personer, Nätverkets mål är att gymmen ska förbli doping och narkotikafria samt säkra och trygga att träna på.

Droganalyser i avloppsvatten

Sedan 2021 har ANDTS-samordnaren samordnat droganalyser i avloppsvattnet. Samarbetet sker med NSVA (Nordvästra Skånes Vatten och Avlopp AB), och RISE (Research Institutes of Sweden AB) analyserar proverna. Tillsammans med andra skånska kommuner och med Länsstyrelsen bestäms provtagningsdatum, och resultaten sammanställs och sprits av ANDTS-samordnaren.

Provtagningar utförs två gånger på våren och likaså på hösten. Hälften av proverna utförs på helgen. Metoden är ett komplement till andra sätt att mäta droganvändningen i staden. Arbetsmetoden visar vilka drogtrender det är i Helsingborg. En mer utförlig rapport och resultat finns på hemsidan [Verktyslådan](#).

Analyserna fortsätter även nästa år. RISE har också tillfrågats om att skapa en rapport med resultaten för de skånska kommunerna 2023-2024.

Rapport om narkotikaläget 2024

ANDTS-samordnaren sammanfattar varje år drogtrenderna i Helsingborg. Informationen baseras på några olika undersökningar som har gjorts samt intervjuas några olika verksamheter. Rapporten sammanställning finns på hemsidan [Verktyslådan](#).

Varannan vatten/Campus

Kampanjen "Varannan vatten" är ett återkommande inslag under studentbalen, studentfesten och Helsingborgsfestivalen. Under 2024 deltog 16 personer (anställda och volontärer) som delade ut vatten. Totalt förbrukades 11 000 muggar med vatten, vilket motsvarar 3 000 liter.

En annan viktig aktivitet är information om att dricka smartare. Detta görs till de som ansvarar för är fadderansvariga "nollningen" på universitet Campus. Under Covid pandemin gjorde ANDTS-samordnaren en digital film, denna användes detta år.

ANDTS information och sakkunnig

Under året har ANDTS-samordnaren hållit föreläsningar vid 50 tillfällen, både digitalt och på plats. Totalt har cirka 3 000 personer deltagit, till exempel skolpersonal, föräldrar, politiker och kommunanställda. Många kommuner har också visat intresse för Helsingborgs arbete med ANDTS frågor.

Nytt för i år är att ANDTS-samordnaren har informerat på föräldramöten, ibland tillsammans med andra organisationer som polisen och Mobila Teamet.

Allt fler professioner och privatpersoner hör av sig med frågor om ANDTS, vilket visar att ämnet engagerar brett.

Varje vecka mejlar ANDTS-samordnaren information till skolledare, elevhälsopersonal och andra som arbetar med frågorna ANDTS. Informationen sprids också på sociala medier. Förhoppningarna är en del information förs vidare till ungdomar och deras föräldrar.

Projekt

Varje år samarbetar ANDTS-samordnaren med olika aktörer i olika projekt. Ett tidigare projekt handlade om att skapa rökförbud skyltar. Skyltarna är fortfarande efterfrågade av skolor och föreningar.

Under året har ANDTS-samordnaren, Råd och stödkoordinatorerna och Systembolaget samverkat. Ena tillfället var i våras utanför Systembolaget på Drottninggatan och det andra tillfället på höstas på Söderallerian utanför Systembolaget. Målet var att informera om hjälp som socialförvaltningen kan ge och lyfta frågor som berör alkohol. Aktiviteterna var lyckad med många bra diskussioner och inslag, inklusive spelades ett SANDT-podd avsnitt in. Aktiviteten kommer bli ett återkommande inslag med Systembolaget.

En gymnasieklass skapade nya bilder till hemsidan Verktygsladanhbq.se. 25 bilder skapade och nio av dem är nu på hemsidan. Syftet var få elever mer delaktiga, göra hemsidan attraktivare och lättövergripelig.

En annan gymnasieklass gjorde två utbildningsfilmer om cannabis. ANDTS-samordnaren, polisen, sakkunniga och elever skrev manus. De två förstnämnde hade huvudrollerna. Eleverna filmade, skapade inklippsfilmer och redigerade filmerna. Efter 6 månader har filmerna visats 7 000 gånger.

Kampanjer

Varje år deltar ANDTS-samordnaren i flera nationella kampanjer för att uppmärksamma olika frågor. Exempel på kampanjer är: Tobaksfria veckan, Tobaksfria dagen, Hej då alkoholskador, Tonårspärlören, Spela roll och Vit jul. Vid dessa tillfällen samverkar ANDTS-samordnaren med andra städer och olika organisationer. ANDTS-samordnaren skapar även material till vissa av dessa tillfällen.

Övrigt

ANDTS-samordnaren representerar Helsingborg i många sammanhang och samverkar i olika nätverk exempelvis med [Narkotikapolitiska center](#), [Centralförbundet för alkohol och narkotika](#), [Narkotikafritt samhälle](#), [Folkhälsomyndigheten](#), [IQ](#), [Tobaksfakta](#) och [Länsstyrelsen](#).

ANDTS- uppdraget 2025

Verktyslådan och SANDT-podden

Målet är att dessa plattformar ska fortsätta att växa och blir ännu populära. ANDTS-samordnaren kommer därför att arbeta med att skapa nya kontakter som kan hjälpa till att nå detta mål.

2025 fortsättning

De framgångsrika insatserna från 2024 kommer att fortsätta även nästa år samt de projekt och rapporter som inte har slutförts kommer att slutföras 2025. ANDTS-samordnaren och polisen informerade all skolpersonal på en grundskola direkt efter sommarlovet samt på deras föräldramöte. Detta koncept kommer att marknadsföras till alla Helsingborgskolor under 2025.

ANDTS-samordnaren kommer också att erbjuda föreläsningar för föräldrar, föreningar och för fritidsgårdarspersonal.

Nya samverkanspartner

Under 2024 samarbetade ANDTS-samordnaren med flera föreningar, som Ina-Sam (Invandrarföreningarnas samorganisation) och Hittarps IK. Under 2025 planeras fler liknande insatser exempelvis med Region Skåne och Folktandvården.

Nya projekt

Under 2025 kommer en informationsfilm att skapas för gym med teamat "Ren träning i Helsingborg". Budskapet som ska förmedlas är att gymmen ska vara trygga, säkra, doping, narkotikafria samt att medlemarna tar ansvar. En skola alternativt stadens kommunikatör kommer filma där olika verksamheter kommer lyftas fram. Filmen kommer att visas i gymmens tv-skärmar och spridas i sociala medier.

En skola kommer skapa en film om riskerna med vitt snus. ANDTS-samordnaren, en läkare skriver manuset och har huvudrollerna. Eleverna ska göra allt det tekniska. Målet är att öka kunskapen och få färre som börjar med denna produkt. Filmen kommer att läggas på hemsidan verktysladanhbog.se och spridas i sociala medier.

Samverkan

ANDTS-samordnaren fortsätter att samarbeta med nätverket Krogar mot knark och Skånska nätverket som arbetar mot dopning. Under 2025 kommer eventuellt staden att anordnar en konferens om metoden SMADIT. Det är ett samarbete mellan polis, socialförvaltningen och Länsstyrelsen.

Mätbara indikatorer

För att kunna se resultatet för vissa aktiviteter mäts:

- Antal personer som tar del utav hemsidans Verktygsladan hbg.se information.
- Antal personer som tar del utav informationen av blogginläggen.
- Antal uppspelningar av podcasten SANDT.
- Antal personer som har varit involverade i olika projekt och hur många som har tagit del av insatserna.
- Antal personer som har varit involverade i de återkommande insatserna och hur många som har tagit del av insatserna.
- Antal samverkansmöten.
- Antal föreläsningar för personal som arbetar med ANDTS och föräldrar.

Långsiktiga mål

- Visionen är att ungdomar ska förbli drogfria. Minska andel i befolkningen med alkohol-, narkotika-, doping- och tobaksbruk i Helsingborgs stad.
- Öka antal personer som tar del utav information på webbplatsen Verktygsladan, podcasten SANDT och blogg
- Öka ANDTS kunskapen hos personal och föräldrar. Dessa målgrupper sprider därefter budskapen vidare till barn och unga
- Att fler i staden arbetar förebyggande med ANDTS

